

FANNY JA YRJÖ SIMILÄN RAHASTO

Pohjois-Suomen kulttuurin hyväksi

Rahasto perustuu raatimies Yrjö Similän (15.8.1884–17.12.1961) ja hänen puolisonsa Fanny Similän (o.s. Lindqvist, 16.11.1879–25.2.1973) 1961 tekemään mittavaan lahjoitukseen, jolla he halusivat tukea kotiseutuaan. Rahasto siirtyi Pohjois-Pohjanmaan rahastoon Pohjois-Suomen rahaston jaossa 1968, ja se edistää Pohjois-Suomen henkistä ja taloudellista kulttuuria. Pariskunnan 1960 tekemällä lahjoituksella Suomen Kulttuurirahastoon perustettu Yrjö Similän rahasto puolestaan tukee ravintofysiologian tutkimusta ja on kartuttanut tätä rahastoa vuodesta 1978 alkaen.

Yrjö Nikolaus Similä syntyi Oulussa. Hänen vanhempansa olivat talonmestaja Niilo Similä ja Edla Karolina (Liina) Engelberg. Lapset perivät äitinsä musikaalisuuden. Yrjö Similä valmistui rakennusmestariksi Teollisuuskoulusta 1903 ja jatkoi opintojaan Tukholmassa 1907 sekä matkoillaan Euroopan maissa, joissa hän perehtyi mm. teräsbetoniteknologiaan. Similä aloitti Rakennusmestariliiton toiminnanjohtajana 1909, mitä seurasi Suomen rakennustyönantajain liiton asiamiehen työ 1920–27. Hän oli vakuutusosakeyhtiö Louhen toimitusjohtajana sen perustamisesta, vuodesta 1917, alkaen 38 vuotta sekä yhtiön edustaja Tapaturmavakuutusyhtiöiden Liiton hallituksessa ja Henkivakuutusyhtiö Kalevassa. Asuntotuotannosta kiinnostunut Similä kuului mm. Sosiaalipoliittisen yhdistyksen, Asuntoreformiyhdistyksen ja Sosiaalinen Asuntotuotanto OY:n (SATO) hallintoon. Helsingin kunnallisasiäntiehehenä hän toimi 1924–54 ja jäi eläkkeelle 70-vuotiaana.

Rakennusurakoitsijat ostivat Oy Renlundin osakkeet 1930-luvulla. Yrjö Similä oli Renlundin pääomistajia ja hallituksen jäsen 1934–59. OTK:n ostettua osakkeet 1959 Similä päätyi lahjoittamaan suuren omaisuutensa ravintofysiologisen tutkimuksen tueksi. Hän oli ottanut tavoitteekseen terveiden elämäntapojen edistämisen, koska oli havainnut niiden edulliset vaikutukset verenpainetautiin. Similä oli keulahahmo 1950 perustetussa Lihavuuden vastustamisyhdistyksessä ja teki valistuskirjasen Kuta pitempi

Yrjö ja Fanny Similä kotonaan 1960. Seinällä Oskari Paatelain Similästä 1932 maalaama muotokuva. Kuva: SKR.

vyö – sitä lyhyempi elämä. Lisäksi hän kirjoitti lukuisia rakennusalan julkaisuja.

Yrjö Similän puoliso vuodesta 1908 alkaen oli Fanny Sofia Lindqvist, joka syntyi Torniossa värjärimestari Johan Lindqvistin ja Maria Sofia Forsmanin perheeseen. Ruotsinkielinen Fanny muutti perheensä kanssa Raahen, jossa hän kävi yhteiskoulun sekä Raahen Porvari- ja Kauppakoulun. Hän työskenteli Porvoon Kansallis-Osake-Pankissa vuodesta 1899 ja Suomen Rakennusmestariliiton kirjanpitäjänä 1909–1919. Sitten hän hoiti Asunto-Osakeyhtiö Töölönkatu 2:n tilejä. Fanny Similä toimi Pelastakaa lapset ry:ssä ja Sokeiden lasten esikoulun kannatusyhdistyksessä. Hän harrasti myös taiteita ja käsitöitä. Perheeseen syntyi neljä lasta: Rauni (1912–1924), Maini (1914–1997), Heikki (1914–1943) ja Päivikki (1920–1920).

Similöitä yhdistivät musiikki ja rakas kesäpaikka Sääksmäellä. Yrjö Similä soitti luuttua ja haitaria sekä lauloi kuoroissa. Lisäksi häntä kiinnostivat mm. partio, pohjoismaiden yhteistyö sekä säästöpankki- ja yhdistystoiminta.

Osuuskunta Sigillum/Heli Teittinen

Suomen Kulttuurirahaston Pohjois-Pohjanmaan rahasto perustettiin vuonna 1968, ja se on yksi Suomen Kulttuurirahaston seitsemästätoista maakuntarahastosta. Rahasto tukee Pohjois-Pohjanmaalla tehtävää tai siihen kohdistuvaa tutkimusta, taiteellista työtä ja kulttuuritoimintaa jakamalla apurahoja ja palkintoja sekä järjestämällä myös muuta kulttuuritoimintaa. Lisätietoja www.skr.fi/pp.